

ZOBACZ SPOT O TABLICY KOPERNIKA

Spot promocyjny z okazji 500-lecia powstania w olsztyńskim zamku słynnej tablicy astronomicznej Mikołaja Kopernika miał swoją oficjalną premierę w trakcie tradycyjnych „Urodzin Kopernika” w olsztyńskim Planetarium (20 lutego). Zachęcamy do obejrzenia tej produkcji.

Po tym, jak przez cały ubiegły rok samorząd miejski Olsztyna świętował jubileusz 500-lecia przybycia Mikołaja Kopernika do naszego miasta, w tym roku nadszedł czas na kolejny fascynujący element olsztyńskiego fragmentu biografii jednego z najwybitniejszych postaci w historii Polski. Od początku 2017 r. samorząd akcentuje kolejną „okrągłą” rocznicę – tym razem jest to 500-lecie powstania tablicy astronomicznej Kopernika.

Bez cienia wątpliwości tablica jest jednym z najważniejszych olsztyńskich unikatów. Jest ona jest jedynym instrumentem astronomicznym używanym przez wielkiego astronoma, który zachował się do naszych czasów i wciąż można go zobaczyć w Olsztynie.

- A to daje nam pełne prawo do posługiwania się hasłem promocyjnym „Wiosna zaczyna się w Olsztynie”, gdyż jak wiadomo tablica służyła Kopernikowi do wyznaczania równonocy wiosennej – komentuje szef ratuszowej promocji Krzysztof Otoliński.

Jak przyjmują historycy, doświadczalna tablica astronomiczna powstała na przełomie 1516 i 1517 r. Wrysowana przez Mikołaja Kopernika na ścianie krużganku olsztyńskiego zamku, umożliwiała graficzne określenie momentu równonocy wiosennej. Wyznaczenie tego dnia pozwalało zaś na ustalenie dat ruchomych świąt kościelnych, a także prowadzenie badań nad reformą kalendarza. Pośród instrumentów obserwacyjnych używanych przez Kopernika, tablica służąca do obserwacji zmian położenia Słońca wyróżnia się swoją innowacyjnością. Łączy ona w sobie funkcje swego rodzaju zegara oraz kalendarza słonecznego.

Mechanizm działania tablicy to suma obliczeń i analizy warunków oświetlenia krużganku. Konstruktor tego narzędzia posługiwał się nowatorską techniką obserwacji. Zastosowanie rzutowania światła słonecznego odbitego od przedmiotu znajdującego się na parapecie okna krużganka to najstarszy znany przykład zastosowania tzw. refleksji gnomonicznej. Wskaźnikiem aktualnego położenia Słońca była na tablicy plamka utworzona przez światło odbite od poziomego zwierciadła, które znajdowało się na parapecie trzeciego, licząc od północy, okna krużganka. Tablica o długości 7.05 m i szerokości 1.4 m została wykonana na pobiale w technice fresku mokrego. Na kilku fragmentach tynku do dziś zachowały się namalowane czerwoną farbą ukośne linie kalendarzowe. Linie te odpowiadają torowi zakreślanemu na ścianie przez odbity w zwierciadle obraz Słońca w ciągu poszczególnych dni – przy czym zasięg obrachunkowy tablicy obejmuje dni pomiędzy 25 stycznia a 24 kwietnia.

Przy dolnej krawędzi tablicy znajdują się namalowane czerwoną farbą cyfry arabskie oznaczające wartości długości ekliptycznej Słońca w wybranych dniach. Prosta odpowiadająca równonocy wiosennej wyróżnia się resztkami zachowanego niebieskiego barwnika i tajemniczą, wypisaną wielkimi literami inskrypcją „T I C”. Zgodnie z przypuszczeniami historyków, może to być pozostałość po napisie „Aeqinoctium” (z łac. równonoc). Układ linii kalendarzowych jest przekreślony pękiem zbiegających się ku dołowi czarnych linii godzinnych opisanych cyframi

rzymskimi.

Zobacz spot:

www.visit.olsztyn.eu